

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BiH
ZA 2003. GODINU**

Sarajevo, srpanj 2003. godine

KAZALO

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	4
2.1.	Procedure izdavanja akreditacija	4
2.2.	Prihodi Instituta	4
2.3.	Nabavka roba i usluga	4
2.4.	Obračun plaća	5
2.5.	Planiranje i izvršenje proračuna	5
2.6.	Izvješće o informacijskom sustavu Instituta	6
3.	OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2002. GODINU	7
4.	KORESPONDENCIJA	7
5.	SAŽETAK	8

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća (uključujući i odluke rukovodstva) Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) u svezi finansijske 2003. godine.

Revizija je izvršena od 04.06. do 08.06.2003. na temelju odredbi Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 17/99).

U ovlasti je Ureda za reviziju da sukladno općeprihvaćenim revizijskim standardima (standardi Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI, objavljenim u 'Službenom glasniku BiH', br. 05/01) izvrši reviziju finansijskih izvješća s ciljem procjenjivanja jesu li ona predstavljena na fer i istinit način.

Odgovornost za finansijska izvješća snosi rukovodstvo Instituta, a odgovornost Ureda za reviziju se svodi na izražavanje mišljenja o tim izvješćima na temelju provedene revizije.

Sukladno Zakonu o reviziji (članak 13., stavak 4.), pri izvješćivanju o javnim računima naša je obveza izvijestiti:

- jesu li računi sačinjeni sukladno važećoj zakonskoj regulativi;
- predstavljaju li godišnja izvješća točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine;
- o ekonomičnosti, učinkovitosti i uspješnosti kojom su institucije koristile javna sredstva u obnašanju svojih funkcija.

- 1.2. Revizija je bila planirana i izvedena s ciljem postizanja razumnih temelja za procjenu prikazuju li finansijska izvješća stanja fer i istinito. Stoga je revizija ispitivala uzorke značajnih transakcija i odluka uprave Instituta. Revizijom je obuhvaćena primjena zakonskih i drugih propisa, organizacija Instituta, te finansijsko-računovodstveno poslovanje Instituta.

Za revidirana finansijska izvješća Instituta za 2003. izražavamo mišljenje s rezervom zbog:

- slabosti u procedurama izdavanja akreditacija (točka 2.1.);
- slabosti u evidentiranju prihoda (točka 2.2.);
- činjenice da Institut nije u svim slučajevima postupao sukladno propisima koji reguliraju područje javnih nabavki i usluga (točka 2.3.).

2. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE

2.1. Procedure izdavanja akreditacija

Revizijom poslovanja smo uočili kako Institut izdaje akreditacije u okviru svojih ovlasti (provedba akreditiranja tijela za ocjenjivanje usklađenosti tj. ispitnih i kalibracijskih laboratorija, certifikacijskih tijela za certifikacije proizvoda, usluga, sustava kvalitete i osoblja itd.), te provodi određene procedure o izdavanju akreditacija. Spomenute akreditacije u tijeku 2003. godine je potpisivao vršitelj dužnosti direktora, a sukladno važećoj zakonskoj regulativi akreditacije bi trebalo da odobri odnosno verificira Komitet za akreditiranje, te da ih u konačnici potpisuje direktor Instituta (revizijski nalaz koji se ponavlja iz 2002. godine). U tijeku 2003. izdane su nove dvije akreditacije za inspeksijska tijela, okončan postupak reakreditiranja za dvije ispitne laboratorije i jednu kalibracionu laboratoriju i izvršen redovni godišnji nadzor nad tri kalibraciona laboratorija, četiri ispitna laboratorija i dva tijela za certificiranje proizvoda.

Ured za reviziju skreće pozornost da postojeći sustav izdavanja akreditacija nije u cijelosti sukladan propisima, što može izazvati eventualne posljedice za korisnika akreditacija i prouzročiti razne probleme. Stoga sugeriramo rukovodstvu Instituta žurno rješavanje pitanja ustroja sustava za izdavanje akreditacija sukladno zakonskim propisima kako bi se izbjegle nezakonitosti u radu Instituta.

2.2. Prihodi Instituta

Ukupni prihodi Instituta su realizirani u iznosu od 49.455 KM, i isti su uplaćivani izravno na JRT. Revizijom su uočene određene slabosti kod računovodstvenog evidentiranja prihoda koje nije sukladno računovodstvenim pravilima i načelima. Slabosti se ogledaju u sljedećem:

- ostvareni "vlastiti prihodi" nisu prikazani u finansijskim izvješćima Instituta;
- kroz Glavnu knjigu nisu evidentirana potraživanja i naplata tih potraživanja;
- naplaćeni prihodi nisu bili pravovremeno evidentirani (prihod od 01.01.-01.12.2003. godine u jednom iznosu knjižen u Glavnu knjigu).

Predlažemo rukovodstvu Instituta da, u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora, pisana pravila i procedure prilagodi sustavu trezorskog poslovanja i evidentiranja putem ISFU sustava kako bi se osigurali sveobuhvatnost i točnost prihoda od vlastite djelatnosti i njihovo iskazivanje u poslovnim knjigama Instituta.

2.3. Nabavka roba i usluga

Revizijom smo uočili kako Institut, u manjem broju slučajeva, nije dosljedno poštivao procedure nabavki roba i usluga koje su podrazumjevale suglasnost Ministarstva financija i trezora o načinu izbora dobavljača. Ističemo primjer nabavke namještaja po računu 351/02 od dobavljača "Standard" u iznosu od 4.902 KM i izdataka za adaptaciju u iznajmljenom poslovnom prostoru u iznosu od 4.072 KM (račun "Energoinvest"-a broj 442/2003).

Za spomenute nabavke su pribavljena mišljenja Ministarstva financija i trezora o dodijeli tekuće rezerve (za namještaj) i o promjeni strukture rashoda (za adaptaciju prostora), ali ne i suglasnost o načinu izbora dobavljača.

Također je uočeno kako je Institut tijekom 2003. godine angažirao vanjske suradnike-tehničke eksperte u procesu akreditiranja (za ovu vrstu troškova plaćeno je 12.685,00 KM sa porezom), bez prethodno provedenog javnog oglašavanja ili pribavljene suglasnosti Ministarstva financija i trezora (procedura izbora izvršena tijekom 2004. godine).

Skrećemo pozornost rukovodstvu da je u procesu nabavki roba i usluga obvezna primjena zakonskih propisa koji reguliraju ovo područje. Također napominjemo da je nužna primjena propisa ili instrukcija Ministarstva financija i trezora kada je u pitanju angažiranje certificiranih suradnika iz određenih područja.

2.4. Obračun plaća

Revizijom je uočeno kako koeficijenti za obračun plaća nisu sukladni Odluci Vijeća ministara o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava uposlenih u Vijeću ministara, ministarstvima i drugim tijelima Vijeća ministara BiH, te stoga što je Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta donesen tek 19.02.2004. godine, nisu donesena nova rješenja o platama. Prema saznanjima revizije Institut je poduzeo određene aktivnosti po ovom pitanju.

Ured za reviziju preporuča Institutu donošenje novih rješenja o plaćama sukladno Pravilniku o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Instituta, kao i Odluci Vijeća ministara o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava uposlenih u Vijeću ministara, ministarstvima i drugim tijelima Vijeća ministara BiH.

2.5. Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun Instituta za 2003. godinu je planiran u iznosu od 120.000 KM na temelju Pravilnika o privremenom ustroju u kojem je predviđeno 5 uposlenih.

Rebalansom proračuna su odobrena sredstva u iznosu od 139.300 KM, od čega se na tekuće izdatke odnosi 131.300 KM, a na kapitalne izdatke 8.000 KM.

Institutu je Odlukom V.M. 7/04 od 12.01.2004. godine odobrena promjena strukture rashoda smanjenjem planiranih sredstava za plaće uposlenih uz istovremeno povećanje izdataka za tekuće održavanje. Manji utrošak na plaćama ostvaren je zbog nerealizirane dinamike kadrovskog popunjavanja (direktor i zamjenik imenovani u prosincu 2003. godine). Izmjena namjenske strukture je tražena za adaptiranje dodatnog poslovnog prostora, s obzirom na uvećani broj uposlenih na kraju godine. Iz istih razloga je traženo odobravanje sredstava iz proračunske rezerve za nabavku opreme. Proračunska rezerva je odobrena Odlukom VM 8/04 od 12.01.2004.godine u iznosu od 8.500,00 KM.

Pregled odobrenih i ostvarenih sredstava prikazan je u sljedećoj tablici:

Red br.	Vrsta Rashoda	Proračun 2003.	Rebalans 2003.	Promjena strukture	Tekuća rezerva Proračuna	Ukupno odobreno	Ostvareno 2003.	Razlika (7-8)	Indeks 8/7* 100
I.	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. TEKUĆI IZDACI		120.000	131.300	0	0	131.300	114.252	-17.048	87,02
1.	Plaće uposlenih	70.000	60.000	-6.000	0	54.000	53.246	-754	98,60
2.	Naknad.trošk.uposl.i skup..zastup.	20.004	14.000	0	0	14.000	8.760	-5.240	62,57
3.	Putni troškovi	6.372	10.000	0	0	10.000	6.067	-3.933	60,67
4.	Izdaci za energiju	945	3.000	0	0	3.000	2.179	-821	72,63
5.	Izdaci za komunalne usluge	1.251	2.900	0	0	2.900	2.558	-342	88,21
6.	Nabavka materijala	1.890	2.500	0	0	2.500	2.398	-102	95,92
7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	6.524	17.100	0	0	17.100	17.004	-96	99,43
9.	Izdaci za tekuće održavanje	1.800	1.800	+6.000	0	7.800	4.238	-3.562	54,33
10.	Izdaci za osiguranje	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ugovorne usluge	11.214	20.000	0	0	20.000	17.802	-2.198	89,01
II. TEKUĆI GRANTOVI		0	0	0	0	0	0	0	0
III. KAPITALNI IZDACI		0	8.000	0	8.500	16.500	16.047	-453	97,25
1.	Nabavka opreme	0	8.000	0	8.500	16.500	16.047	-453	97,25
IV. PROGRAM POS. NAMJENE		0	0	0	0	0	0	0	0
	UKUPNO	120.000	139.300	0	8.500	147.800	130.299	-17.501	88,16
	Broj uposlenih na dan 31.12.2003.	5	7	0	0	7	4	3	57,14

U Institutu su planirani vlastiti prihodi u iznosu od 81.000 KM, a isti su ostvareni u iznosu od 49.455 KM ili 61,05 % od planiranih. Ostvarenje plana prihoda je u izravnoj ovisnosti od odobrenih sredstava za naknade ekspertima koji se angažiraju za izvršavanje određenih poslova u procesu akreditiranja.

Ured za reviziju preporuča Institutu da procesu planiranja i praćenju ostvarenja vlastitih prihoda posveti više pozornosti. Posebice naglašavamo potrebu preciznog planiranja izdataka za naknade vanjskim stručnjacima, te potrebu da se u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora planiraju dostatna sredstva kako bi se na temelju pružanja usluga ostvarili što viši prihodi, što je u izravnoj vezi sa ostvarenjem planiranih vlastitih prihoda Instituta.

2.6. Izvješće o informacijskom sustavu Instituta

Revizijom uspostavljenog informacijskog sustava Instituta, uočene su određene slabosti. Ured za reviziju sugerira rukovodstvu Instituta, u cilju povećanja efikasnosti u radu, sljedeće:

- izvršiti analizu potreba za informacijskim sustavom, te sukladno specifičnostima institucije kreirati razvojnu strategiju informacijskog sustava sukladno sa razvojnom strategijom institucije u cjelini;
- pristupiti kreiranju informacijskog sustava koji će povezati različite poslovne procese u jedinstven sustav;
- zbog specifičnosti institucije, revizija posebno skreće pozornost na stvaranje uvjeta koji će omogućiti sigurnost podataka informacijskog sustava. Također, potrebno je osigurati odgovarajuću konekciju na Internet, te tehničke uvjete za pravljenje rezervnih kopija i njihovo čuvanje na sigurnom mjestu.

3. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2002. GODINU

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Instituta za akreditiranje za 2002. godinu o čemu je sastavljeno Izvješće.

Realizirane preporuke:

- prigodom nabavke opreme osigurane su alternativne ponude;
- u prosincu 2003.godine imenovano je rukovodstvo Instituta.

Nerealizirane preporuke:

- Institut je tijekom 2003. godine funkcionirao na temelju Privremenog pravilnika o unutarnjem ustroju što je posljedica kasnog imenovanja rukovodstva Instituta.

4. KORESPONDENCIJA

Institutu za akreditiranje BiH je, dana 15.07.2004. godine, uručen Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji za 2003. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih komentara i primjedbi na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od sedam dana, Institut za akreditiranje BiH nije dostavio komentare i primjedbe na Izvješće o izvršenoj reviziji za 2003. godinu.

5. SAŽETAK

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Instituta sukladno Zakonu o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opće uvjete okruženja u kojem je egzistirao Institut.

Tijekom revizije smo utvrdili određeni broj nepravilnosti i nedostataka:

- Procedure izdavanja akreditacija nisu bile sukladne zakonskim propisima (vidjeti točku 2.1.).
- Evidentiranje vlastitih prihoda nije bilo pravovremeno i prilagođeno sustavu trezorskog poslovanja (vidjeti točku 2.2.);
- Procedure nabavki nisu dosljedno primijenjene u svim slučajevima (vidjeti točku 2.3.);
- Funkcioniranje Instituta na temelju Privremenog pravilnika o unutarnjem ustroju (vidjeti točku 2.4.);

**vršitelj dužnosti generalnog
revizora**

Samir Mušović

zamjenik generalnog revizora

Dragan Kulina